

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jany Palkovské a soudkyň JUDr. Zuzany Ihnátové a JUDr. Evy Placzkové ve věci

žalobce: [redacted] narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované: [redacted] IČO [redacted]
sídlem [redacted]

za účasti
vedlejšího účastníka: [redacted], IČO [redacted]
sídlem [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

o zaplacení částky 13.900 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále - pobočka v Krnově ze dne 4.6.2018, č.j. 7 C 103/2017-85

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v odstavci I. výroku **potvrzuje**.
- II. V odstavcích II. a III. výroku se rozsudek okresního soudu **mění** takto:
Žalované a vedlejšímu účastníku se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem okresní soud zamítl žalobu, aby žalobci za vzniklou nemajetkovou újmu bylo přiznáno zadostiučinění ve výši 10.000 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z částky 10.000 Kč od 16. 8. 2017 do zaplacení, do 3 dnů od právní moci in eventum konstatováno, že neoprávněným přestupkovým řízením vedeným u Městského úřadu v [redacted] odbor správní, pod sp. zn. [redacted], č. j. [redacted], došlo k zásahu do práva žalobce na soukromí a rodinný život a dále do jeho lidské důstojnosti, cti a pověsti zaručené v článku 10 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod, a za vzniklou nemajetkovou újmu byla žalobci přiznána náhrada škody ve výši 3.900 Kč, kterou je žalovaný povinen zaplatit žalobci se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,05 % z částky 3.900 Kč od 16. 8. 2017 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci rozhodnutí (odstavec I. výroku). Dále byl žalobce zavázán zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (odstavec II. výroku) a zavázán zaplatit vedlejšímu účastníkovi náhradu nákladů řízení ve výši 28.798 Kč do 3 dnů od právní moci rozsudku (odstavec III. výroku).
2. Rozsudek napadl včasným odvoláním žalobce a domáhal se jeho zrušení a nového rozhodnutí v tom smyslu, aby žalobci bylo v celém rozsahu vyhověno a naopak žalovaná zavázána žalobci zaplatit náklady řízení. Žalobce namítal věcnou nesprávnost rozhodnutí soudu prvního stupně, jakož i vadné právní posouzení. Soud prvního stupně opomíjí relevantní judikaturu, zejména Ústavního soudu, na kterou žalobce poukázal. Žalobce si uvědomuje existenci tří předpokladů pro přiznání náhrady škody, jenže ohledně prvního předpokladu, a to zrušení nezákonného rozhodnutí existuje judikatura Ústavního soudu, která formální zrušení nezákonného rozhodnutí nepožaduje. Přestupkové řízení je trestně správním řízením obdobným trestnímu řízení, proto by mělo být i v přestupkovém řízení postupováno obdobně jako v řízení trestním. V tomto směru žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2715/2013 a náleží Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 1795/16. Je-li přestupkové řízení řízením veřejnoprávní povahy, mající charakter trestního řízení, je nutné v případě neuznání žalobce vinným z přestupku nahradit žalobci veškeré majetkové i nemajetkové újmy či škody způsobené tímto trestně-správním řízením obdobně jako v případě náhrad za nezákonné trestní stíhání. Soud prvního stupně nezohlednil zejména závěr Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3005/14, jinak by nemohl dospět k závěru, že nelze dovodit, že by stát odpovídal za škodu způsobenou rozhodnutím správního orgánu, které nebylo zrušeno. V tomto nálezu Ústavního soudu byl vysloven právní závěr, že přestože nebylo pravomocné rozhodnutí zrušeno, tedy neexistuje nezákonné rozhodnutí a jeho zrušení, platí, že za přestupkové řízení končící nemeritorním rozhodnutím z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty nastupuje odpovědnost státu a obviněný z přestupku se může domáhat náhrady škody vůči státu. Právní závěr o odpovědnosti státu, byť neexistuje nezákonné rozhodnutí, koresponduje s dalšími rozhodnutími Ústavního soudu, např. II. ÚS 1774/08. Není-li rozdíl mezi trestním řízením a přestupkovým řízením, měl soud prvního stupně zohlednit právní názor obsažený v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2060/2001, že zastavení trestního stíhání má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Soud měl postupovat analogicky a tyto závěry aplikovat na přestupkové řízení. Je tak naplněna první podmínka odpovědnosti státu, a to nezákonné rozhodnutí, neboť zastavení přestupkového řízení má stejné důsledky jako zrušení nezákonného rozhodnutí podle § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Platí-li že při náhradě zadostiučinění za nezákonné trestní řízení má být nahrazena veškerá majetková i nemajetková újma způsobená nezákonným trestním stíháním, analogicky by tak měla být nahrazena veškerá majetková i nemajetková újma způsobená rovněž nezákonným přestupkovým stíháním obviněného z přestupku. Naplněna je i druhá podmínka, a sice vznik škody, a to majetková škoda i nemajetková újma. Žalobce v řízení řádně a včas tvrdil jednotlivé konkrétní zásahy do práva na soukromí a rodinný život a jeho lidské důstojnosti, cti a pověsti, prokázal tak vznik nemajetkové

újmou v důsledku nezákonného řízení. Dále žalobci vznikla i majetková škoda spočívající ve vynaložených nákladech spojených s obhajobou. Žalobce byl tak nucen vynaložit v přestupkovém řízení náklady za obhajobu v celkové výši 3.900 Kč, čímž se jeho majetkový stav o tuto částku snížil. Neproběhlo-li by dotčené přestupkové řízení, nebyl by nucen vynaložit tyto náklady, z čehož plyne jednoznačná příčinná souvislost mezi nezákonným přestupkovým řízením a vzniklou majetkovou škodou. Žalobce napadal taktéž rozhodnutí soudu o nákladech řízení. Judikatura Ústavního soudu v oblasti nákladových výroků je založena na právním názoru, že stát k hájení svých zájmů je vybaven příslušnými organizačními složkami finančně i personálně zajištěnými, není tak důvodu, aby výkon svých práv a povinností přenášel na soukromý subjekt - advokáta, a pokud tak přesto činí, není důvod pro uznání takto vzniklých nákladů jako účelně vynaložených. Je-li předmětem sporu právní problematika, která přímo nesouvisí s oblastí spravovanou ústředním orgánem státní správy, případně jde o právní problematiku velmi specializovanou či obtížnou, lze náklady za zastupování státu advokátem přiznat. O takový případ však v projednávané věci nešlo. Žalovaná má k plnění svých pravomocí specializované orgány, lze tak u ní presumovat dostatečné materiální i personální vybavení k zabezpečení jejich práv a zájmů, aniž by musela využívat právní pomoci advokátů zastupujícího vedlejšího účastníka, kterým je město ██████████. Byla to žalovaná, kdo vstup vedlejšího účastníka navrhoval, ačkoliv přistoupení nebylo nutné ani účelné. Tím rovněž náklady vedlejšího účastníka nejsou účelně vynaložené. Zároveň je zde prostor pro aplikaci moderačního práva dle ustanovení § 150 o. s. ř., neboť je zákon vůči žalobci nepřiměřeně tvrdý.

3. Žalovaná navrhovala potvrzení rozsudku soudu prvního stupně jako věcně správného, neboť rozhodnutí je v souladu s ustálenou soudní judikaturou. V činnosti správních orgánů nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, ani nebylo vydáno nezákonné rozhodnutí, a proto není splněna první ze tří podmínek stanovených zákonem č. 82/1998 Sb. pro nárok na náhradu škody a nemajetkové újmy. K názoru žalobce, který trvá na použití analogie s trestním stíháním, žalovaná uvádí, že předpokladem použití jakékoliv analogie jsou mezery v zákoně či právu, což není daný případ. Vzhledem k ustanovení § 51 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, se na otázku řešení nákladů řízení o přestupku někomu jinému než státu vztahuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v jehož ustanovení § 79 odst. 3 je uvedeno, že nestanoví-li zákon jinak, nese správní orgán nebo dotčený orgán a účastník své náklady. Žalovaná se ztotožňuje s názorem soudu prvního stupně, že v rámci přestupkového řízení postupuje správní orgán výlučně ve vztahu státu a obviněného z přestupku a má čistě veřejnoprávní povahu, stát zde jedná z úřední povinnosti na podnět policie. Přestupkové řízení nedopadá do lidského života takovým zásadním způsobem jako v případě řízení trestního. Navíc v případě žalobce nebylo shledáno, že by bylo přestupkové řízení vedeno neoprávněně. Z průběhu řízení vyplynula dlouhodobá absolutní netolerance ve vzájemných sousedských vztazích, což nelze spojovat s předmětným přestupkovým řízením. Požaduje-li žalobce imateriální újmu v důsledku vedení přestupkového řízení, nelze tento jeho požadavek akceptovat.
4. Vedlejší účastník k podanému odvolání žalobce rovněž navrhoval potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného a ztotožnil se s názorem soudu prvního stupně. Jde-li o žalobcem zmiňovanou analogii a nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3005/14, tak v tomto nálezu byl rovněž vysloven právní závěr, že nelze v žádném případě předestřené závěry soudu interpretovat a zobecňovat do té míry, že by každé zahájení přestupkového řízení či procesní postup správních orgánů v jeho průběhu, které by nevyústily v pravomocné meritorní rozhodnutí správních orgánů o projednávaném přestupku, bylo možné paušálně považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí. Na to navazuje i názor Ústavního soudu vyslovený v nálezu sp. zn. III. ÚS 165/02, kde Ústavní soud zdůrazňuje, že jeho rozhodnutí nelze interpretovat, že by každé vznesení obvinění, které nevyústilo v pravomocný odsuzující rozsudek, bylo možné paušálně považovat za nezákonné. Tomu je nutno rozumět tak, že v každé trestní věci je na místě v každé fázi trestního řízení bedlivě a pozorně zvažovat zejména důkazní situaci, sledovat aktuální stav

prováděných důkazů a s tím spojené do úvahy přicházející jeho právní hodnocení, reflektovat v dalším procesním postupu. Při zmíněném pečlivém posuzování každé konkrétní trestní věci ve kterémkoliv jejím stádiu, a to všemi orgány činnými v trestním řízení, může ve svém důsledku vést i k tomu, že obviněný nemusí vynakládat prostředky k tomu, aby prokazoval, že trestní řízení je proti němu vedeno neoprávněně. V dané věci přestupkové řízení proti žalobci bylo vedeno přibližně 2,5 měsíce, z toho asi k měsíčnímu průtahu došlo v důsledku žádosti zástupce žalobce o odročení jednání. Vedlejší účastník tak postupoval v souladu s platnou právní úpravou a nedošlo k porušení práva žalobce na spravedlivý proces. Žalobce v rámci prvostupňového řízení dostatečně neprokázal vznik nemajetkové újmy, kterou měl utrpět, ani případnou příčinnou souvislost mezi tvrzenou škodou a přestupkovým řízením. V rámci provedení dokazování vyšlo najevo, že sousedské vztahy žalobce byly výrazně narušeny již delší dobu před zahájením přestupkového řízení a několik incidentů si dokonce vyžádalo přítomnost policejní hlídky. Byl-li žalobce dětmi ze sousedství označován jako vrah, pak zde vedlejší účastník vidí případnou vazbu na minulost žalobce, nikoli na přestupkové řízení. Vedlejší účastník měl po zhodnocení celé situace s ohledem na složitost a ojedinělost vzniklého problému za to, že využití služeb jeho aparátu nebude dostačující, proto využil služeb právního zástupce. Náklady řízení v této souvislosti vzniklé pak považuje za odpovídající.

5. Z podnětu včasného odvolání žalobce přezkoumal odvolací soud napadený rozsudek, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání v celém rozsahu, podle ustanovení § 206 odst. 1, § 212 o. s. ř. a dospěl k závěru, že lze přiznat důvodnost odvolání toliko v části týkající se rozhodování o nákladech řízení.
6. Okresní soud ve věci učinil správná skutková zjištění obsažená v odůvodnění napadeného rozsudku na str. 5 až 7, na která odvolací soud pro stručnost odkazuje. V odvolacím řízení bylo dále doplněno dokazování přestupkovým spisem Městského úřadu [redacted] sp. zn. [redacted] z něhož dále bylo zjištěno, že Městský úřad [redacted] obdržel dne 6. 2. 2017 oznámení o přestupku od Policie ČR, Obvodního oddělení [redacted], z něhož byl podezřelý žalobce a poškozenou [redacted]. Správní orgán již dne 15. 2. 2017 předvolával na 6. 3. 2017 svědkyni [redacted] a téhož dne byl předvolán k ústnímu jednání žalobce spolu s oznámením o zahájení přestupkového řízení. Žalobce prostřednictvím svého zástupce žádal o odročení jednání pro kolizi zástupce s jiným jednáním. Na to správní orgán jednání zrušil a znovu předvolal žalobce i svědkyni k jednání 21. 3. 2017. Toto jednání bylo odročeno za účelem doložení fotodokumentace na 13. 4. 2017 a rozhodnuto bylo ve věci 18. 4. 2017 tak, že řízení proti obviněnému [redacted] o spáchání přestupku proti občanskému soužití, které spočívalo ve schválnosti, když měl opakovaně parkovat na uvedeném místě tak, že [redacted] nemohla nastoupit do svého vozidla nebo s ním odjet a že měl vyrýt znak kosočtverce na její poštovní schránku bylo zastaveno, jelikož spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno. Rozhodnutí nabylo právní moci 4. 5. 2017.
7. Odvolací soud souhlasí s okresním soudem aplikovanými ustanoveními zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a z nich vyvozenými právními závěry, na které v podrobnostech odkazuje.
8. Nelze přisvědčit odvolací námitce žalobce o nesprávném vyhodnocení závěrů obsažených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3005/14. V tomto nálezu se Ústavní soud zabýval skutkově odlišnou situací, neboť šlo o věc ve které se v řízení před obecnými soudy stěžovatel domáhal nákladů na právní zastoupení vynaložených v přestupkovém řízení vedeném proti němu, které bylo zastaveno z důvodu marného uplynutí zákonné prekluzivní lhůty k projednání přestupku. Ústavní soud zde vyzdvihl skutečnost, že uplynutí zákonné prekluzivní jednorocní lhůty bylo důsledkem procesního postupu správních orgánů, které jej zatížily procesními vadami v intenzitě mající vliv na zákonnost vydaných rozhodnutí, a za těchto okolností Ústavní soud dovodil, že není správný závěr obecných soudů o absenci nezákonného rozhodnutí. Současně Ústavní soud zdůraznil závěr, že nelze v žádném případě tyto závěry zobecňovat do té míry, že

by každé zahájení přestupkového řízení či procesní postup správních orgánů v jeho průběhu, které by nevyústily v pravomocné meritorní rozhodnutí správních orgánů o projednávaném přestupku, bylo možné paušálně považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí, zakládající odpovědnost státu za škodu podle zákona č. 82/1998 Sb.

9. V posuzované věci se nejedná o případ, jehož okolnosti by byly obdobné v porovnání s případem, v němž byly vysloveny Ústavním soudem právní závěry výše uvedené. V posuzované věci přestupkové řízení bylo vedeno řádně, nebylo shledáno žádné pochybení správního orgánu, přestupkové řízení skončilo přibližně za 2 a půl měsíce a jeho závěr vyzněl ve prospěch žalobce. Za těchto okolností nelze shledat existenci nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu. Stejně tak odkazoval-li žalobce na další nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 1774/08 a II. ÚS 1795/16, jejich použití na danou věc rovněž není přiléhavé s ohledem na jiné skutkové okolnosti, za kterých byly vydány. V obou nálezech byla hodnocena situace, kdy správní orgány vydaly rozhodnutí, které se posléze ukázalo jako nezákonné, přičemž vadnost tohoto rozhodnutí stěžovatel nijak nezavinil a byla přičitatelná správnímu orgánu. Opět zde byl vysloven závěr, že k uplynutí zákonné prekluzivní lhůty vedoucí k zastavení řízení, došlo primárně v důsledku procesního postupu správních orgánů, které jej zatížily procesními vadami v intenzitě mající vliv na zákonnost vydaných meritorních rozhodnutí. Hodnocené nálezy Ústavního soudu se tak vždy týkaly situace, kdy sice správním orgánem nebylo rozhodnuto meritorně, ale vždy byl shledán vadný procesní postup správního orgánu dosahující intenzity nezákonného rozhodnutí.
10. Odvolací soud dále souhlasí se závěrem okresního soudu, který pro daný případ neshledal důvod pro analogii s trestním řízením, neboť pro ni nesvědčí ani postup správního orgánu ani skutek a jeho okolnosti, které byly předmětem přestupkového řízení. K tomu lze doplnit, že správní orgán jednal na základě oznámení o přestupku od Policie ČR, která šetření zahájila na základě oznámení [REDAKCE] ve věci narušování sousedských vztahů. Správní orgán na základě uvedeného oznámení byl povinen konat a řádně konal a v krátkém časovém úseku v rámci přestupkového řízení rozhodl o zastavení přestupkového řízení. Žalobce se za těchto okolností přesto domáhá vůči státu odškodnění za tvrzenou nemateriální újmu, která mu za přestupkové řízení měla vzniknout spolu s náklady právního zastoupení. Nelze žalobci upírat právo na právní zastoupení taktéž v přestupkovém řízení, současně však nelze přehlédnout tu skutečnost, že správní orgán v přestupkové věci postupoval samostatně ve shromažďování podkladů pro rozhodnutí a k prodloužení přestupkového řízení došlo pouze v důsledku žádosti zástupce žalobce o odročení jednání pro kolizi s jiným jednáním. V posuzované věci rozhodně intenzitu zásahu do osobních práv žalobce v přestupkovém řízení nelze srovnávat s řízením trestním tak, jak to činí žalobce a bylo-li zastaveno řízení o přestupku je třeba vycházet z obecné úpravy dle § 5 až 8 zákona č. 82/1998 Sb. vztahující se ke správnímu řízení. Odkaz žalobce na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2715/2013 je na danou věc nepřiléhavý ve vztahu k posouzení důvodnosti žalobou uplatněného nároku. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí přijal právní závěry vztahující se ke skutkové situaci, kdy bylo zastaveno přestupkové řízení pro uplynutí zákonné prekluzivní lhůty, v níž žalobce jako účastník dopravní nehody měl být poškozeným a domáhal se náhrady škody způsobené výkonem veřejné moci. Nejvyšším soudem byl vysloven právní závěr, že skutečnost, že řízení o přestupku z jakéhokoli důvodu neskončilo pravomocným rozhodnutím správního orgánu o tom, kdo přestupek spáchal, není nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1273/2016 rovněž není přiléhavý z toho důvodu, že v uvedeném řízení bylo posuzováno odškodnění za nepřiměřenou délku řízení, kdy na řízení trestní navazovalo řízení přestupkové a právní závěry v něm vyslovené se týkaly tohoto uplatněného nároku.
11. Lze tak uzavřít, že žalobce v řízení neprokázal naplnění prvního předpokladu pro vznik odpovědnosti státu za škodu spočívajícího v existenci nezákonného rozhodnutí či nesprávného úředního postupu. Z uvedeného důvodu odvolací soud napadený rozsudek okresního soudu podle § 219 o. s. ř. jako věcně správný v odstavci I. výroku potvrdil. Jde-li o nákladové výroky,

tyto byly odvolacím soudem podle § 220 odst. 1 o. s. ř. změněny. Odvolací soud na straně žalobce shledal podmínky pro aplikaci § 150 o. s. ř., podle kterého jsou-li tu důvody hodné zvláštního zřetele, nemusí soud výjimečně náhradu nákladů řízení zcela nebo zčásti přiznat. Žalobce ve věci nebyl úspěšný, z hlediska rozhodování o nákladech řízení by tak měl povinnost zaplatit tyto náklady procesně úspěšné žalované a vedlejšímu účastníkovi. Jelikož žalobce pobírá částečný invalidní důchod s výší 5.833 Kč, pracuje v chráněné dílně s průměrným příjmem 12.500 Kč, má zdravotní obtíže, dále 1 vyživovací povinnost k [redacted] nar. [redacted] s ohledem na vážné zdravotní problémy, které má, bývá často nemocen, s čímž je spojeno snížení jeho příjmů, lze za těchto okolností na straně žalobce shledat podmínky pro mimořádné nepřiznání nákladů řízení žalované stejně tak vedlejšímu účastníkovi, neboť přiznání těchto nákladů by se jevílo vůči žalobci jako nepřiměřeně tvrdé. Navíc náklady za právní zastoupení vedlejšího účastníka nelze shledat účelnými. Ve věci byla žalovaná [redacted] která je materiálně a personálně dostatečně vybavená k tomu, aby v řízení vystupovala bez právní pomoci poskytované advokáty, nejedná-li se o specializovanou agendu, kterou by běžně nevykonávala a o tu v dané věci nejde. Byl-li za těchto okolností ze strany žalované navržen vstup vedlejšího účastníka [redacted], které správní řízení provádělo, nelze shledat zastoupení vedlejšího účastníka advokátem účelným zejména z důvodu, že u [redacted] se jednalo o výkon přenesené působnosti státu a ten disponuje dostatečným aparátem pro zastupování v řízení.

12. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř., § 142 odst. 1 způsobem ve výroku uvedeným. Žalobce v odvolacím řízení nebyl úspěšný, náhrada nákladů odvolacího řízení mu proto nepřísluší, žalovaná ani vedlejší účastník žádné náklady v souvislosti s odvolacím řízením nepožadovali.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Ostrava 12. dubna 2019

JUDr. Jana Palkovská v. r.
předsedkyně senátu